

□ □ □

□ □ KHU HÒA BÌNH

Mình nhớ năm thi đậu BEPC (Trung học Pháp), ông cậu mua cho cái đồng hồ không ngừng đi lái, hai cửa sổ và ba mái chèo hiều Citizen tí m đồng hồ Tienn Đót ngay bên rạp xi-nê Hoà Bình. Đồng hồ trỏ c rạp Hoà Bình thì tí m Tienn Đót nóm phía bên trái, sau mấy cái panneau gỗ hình nh cửa phim súp chi u trong này mai, có rào rào i s dân chúng bu n bu n đp kính đ l y hình đem v nhà treo. Rạp xi-nê Hoà Bình to nh t trong ba rạp chi u bóng Đà Lạt, xung quanh rạp là các cửa hàng nh đ c coi là trung tâm cửa thành phố. Đi m đ c bi t là có m t cái chuông cao đ g n cái còi , báo đ ng gi i nghiêm. Nhà mình Hai bà Tr ng mà còn nghe nên không hi u dân trong phố ch c nghe r t to.

Khu này trỏ c khi mình ra đ i là ch chính cửa Đà Lạt, sau này Chợ Mới đ c xây c t thì khu ch này đ c đ p phá đ xây l i đ c dân đ a

Khu Hoà Bình _ (S n Đen) (T p Ghi)

Written by Ban Bien Tap

Ch Nh t, 05 Tháng M i 2014 07:34 -

---

ph ng g i là Ch Cũ hay Khu Hoà Bình. Sau này, KTS Ngô Vi t Th thi t k thêm cái c u n i li n khu Hoà Bình t i l u 2 c a ch M i và cái c u thang t góc Lê Đ i Hành và Thành Thái xu ng ch M i ngay b n xe Lam, Chi Lăng. Tr c h i tr ng Hoà Bình là công tr ng khá l n c a hai đ ng Thành Thái t r p Ng c Lan đ n và đ ng Lê Đ i Hành t c u ông Đ o lên. M i l n có mít tinh thì đ c t ch c t i đây. H i nh th i đ nh t C ng Hoà, mình th y các cu c mít tinh c a đoàn Thanh niên C ng Hoà, áo xanh mà ông c là thành viên đ c t p h p t i đây. Sau này th i chính ph NCK, có cho đ ng m t pháp tr ng b ng bao cát g n khu bán Lan, phía sau vũ tr ng Tulipe Rouge.

C a vào r p xi-nê Hoà Bình đ c nâng cao lên vì cái n n c a r p bên trong đ c xây cao t c a ra vào và nghiêng th p t t xu ng màn nh đ ng i ng i dây gh phía sau không b cái đ u c a khán gi phía tr c che khu t cho nên ph i b c lên m y b c thang c p m i vào foyer c a r p, bên trái là phòng bán vé mà mình t ng chen l n nh đi ăn c p đ mua vé nh t là ba ngày T t. Th ng m y ngày T t h chi u phim t i nh t vì ai cũng đi coi, sau đó vài tu n khi khán gi h t ti n lì xì thì m i chi u phim hay. Đ i di n phòng bán vé là n i qu ng cáo các hình nh c a phim đang chi u hay s p chi u. Sau khi chen l n mua đ c vé thì ph i b c lên vài thang c p m i vào đ c h i tr ng. Bên trong đ c chia làm hai dãy gh . Hình nh có ba lo i vé cho ba lo i gh xanh vàng đ . Vé đ t nh t là màu xanh, g n c a ra vào, sau đ n vàng thì ph i, r i đ g n màn nh. H i nh mình hay mua vé bình dân, ng i hàng gh đ nên coi xong th ng là hai su t cho đã ghi n nên b c ra kh i r p là đôi meo, m t hoa, chóng m t. Mình coi ở đây Dr. Zhivago, Le Cid, T n Thu Hoàng, La colère d' Achille, Tân Đ c Th Đ i Hi p có Kh ng Đ i V đống, Th p Tam Thái B o mà cu i cùng KĐV b t Mã phân tây...

Sau năm M u Thân thì mình nh có l n lính L c L ng Đ c Bi t c a M g m toàn ng i Nùng, g c Tàu,...đ c M tr l ng đi lũng các lính c nh sát dã chi n đánh. Mình đang ch d i thì nghe súng liên thanh thì ng c nhiên vì d o đó lính VNCH xài toàn M1 hay Garant b n t ng viên, ch có AK 47 m i b n liên thanh đ c nh ng ti ng n nghe khác, nhìn ra thì th y vài tên lính c nh sát dã chi n ch y t c u thang ch xu ng b n xe lam r i ch y vào đ i ch núp, trong khi m y tên lính LLDB ôm súng AR17 ch y đi lũng. Sau này m i hi u lí do; có m t tên LLDB g c Hoa đang đ ng ch i v i tên soát vé ở r p Hoà Bình thì có m y tên lính c nh sát dã chi n mu n vào coi c p nh ng tên LLDB không cho b CSDC đánh thì anh chàng này ch y v tr i kêu lính LLDB mà mình có bi t vài tên vì trên đ ng Thi Sách có tên Dũng đ u bò, ng i Nùng, nói gi ng b c c dòng h nó đi LLDB hay lái xe Jeep M v , đeo súng AR 15, l u đ n cá nhân lo i nh ,...

Cu i r p thì có hai c a thoát phòng cháy, bên ph i thì ch y th ng ra

ngoài c nh ti m bazar c a m t ông ng i chà và còn c a bên trái thì ch y th ng ra bên ti m kính Anh Lân. Phía sau ch ti m Thanh Nhàn, n i có con đ ng đi xuyên khu Hoà Bình t ti m Mekong xu ng c u thang vô u hai c a ch M i thì có m t cái c a đôi phòng cháy. H u tr ng c a r p này nh nên các gánh hát c i l ng không m n ch này vì không làm sân kh u đ c nên ch có t ch c đ i nh c h i c a Phi Toàn, Tùng Lâm thôi. Tr ng Văn H c th ng m n r p này đ chi u phim hay văn ngh cho h c sinh c a tr ng xem. Mình nh coi phim N ng Chi u có ng i đ p Bình Đ ng đóng và m t l n tr ng Văn H c t ch c văn ngh có m i ban nh c Rolling Wheels ch i.

Ông ch ti m đ ng h Ti n Đ t, ng i B c, có cái ti m coi nh r ng nh t khu này vì ba căn nh p i, sát góc bên trái c a r p Hoà Bình. Lúc m i xây thì chia ra t ng căn c ti m s a radio Vi t Quang nh ng đ n dà có ng i bán thì m y hàng bên c nh mua, n i r ng thêm ti m c a h . M i l n đi bát ph khu này, mình hay ghé i xem đ ng h Seiko, Bulova, Citizen,.. Mình thích nh t hi u Seiko nh ng ông c mua hi u Citizen vì r nh ng cũng là ni m h nh phúc vô biên. Sau này sang tây thì cái đ ng h này ch t máy nên cũng không đeo đ ng h t o đó.

Năm ngoái v thăm Đà L t mình v n th y cái đ ng h con gà treo t ng mà 50 tr c bà c mình mua ti m này, nay không còn ch y n a. Năm 3ème mình b t đ u không th y r ch trên b ng nên ph i xin lên bàn đ u ng i nh ng ông c không cho đi khám m t đ n khi sang Văn H c thì o i quá năn n ông c đ a ra ti m kính Anh Lân đ đo m t thì th y c n trên 4 đ . Có l ông c mình là g c B c K nên quen hay mua đ m y ti m do dân B c c y làm ch . Ti m Anh Lân cũng r ng t ng t ti m Ti n Đ t, có cái b ng đ c ch khi khám m t gi a đ xem đ c n c a khách hàng. M y anh em mình đ u là thân ch c a ti m Anh Lân đ n 75. Ti n Đ t thì sau 75 không th y tr i Đà L t.

C nh ti m Anh Lân là ti m s a radio Vi t Quang, có thâu băng nh c ch c l u nên đ o đó đi ngang là nghe nh c Ph ng Hoàng vang r n tr i. Có l d y ti m này h ng Tây hay Nam nên th y có m y t m vãi, bi n qu ng cáo đ c che n ng m a. Nghe nói bà Vi t Quang nay s ng p Cô Giang, tr ng Lan bán. Ông c mình thân v i ông Vi t Quang nên hay t t p đ y v i nhóm đ c phái viên c a t báo Ti n Tuy n và Con Ong. Trong nhóm này có chú Nê, anh c a chú Nô p Cô Giang hay hát trên đài phát thanh Đà L t. Chú Nê ngày x a có đ o đi tù chung v i bà c mình khi tham gia kháng chi n ch ng Tây. Chú Nô đi lính, hay đánh bóng bàn v i anh Tín, du h c bên Nh t v , đánh k u c m thìa, vô đ ch vùng 2 cái ti m cho m n bàn đ ng Minh M ng, ngay đ c Tăng B t H , đ i di n ti m chè Long Ph ng L u. M i l n có tin gì l thì ông c mình hay đánh đi n tín v Saigon. Nhóm này hay trù trì nhà hàng Mekong n i t ch c ti c c i c a ông bà c mình khi x a. Mình có ăn mì xào v i ông c ti m này m t l n khi đ u b ng Trung h c Pháp.

Nguyễn Bình, ông thợ y d y Thái c c đ o c a mình b 302 ch a súng đánh h i đ ng t i đây khi ng i u ng cà phê v i hai cô gái. Ông này ch d y gì c , c vát xe moto 125 cc ch gái ch y vòng vòng.

C nh t i m Mekong thì có t i m bán radio, máy truy n hình Vi t Hoa. Dãy nhà này r t sâu, ăn ra phía sau t i cái đ ng nh phía sau, hình nh tên đ ng là Nguyễn Bi u n i đ ng Minh M ng và Tăng b t H , có m y quán nh bán th c ăn, có bà 7 Qu c bán s a đ u nành. Mình nh có l n ông c mình d n vào t i m Vi t Hoa bán máy truy n hình, máy nghe đĩa nh c, radio,.. Mình mê cái tivi vì lúc đó bu i chi u đang phát sóng ch ng trình đ vui đ h c r i vài tu n sau th y ông c bê cái máy nghe đĩa v , cũng to nh máy tivi, có b n chân, có radio và máy quay đĩa, hi u Panasonic. Ông c mình mua đĩa hát và d Th ng t i m Hi p Th nh, đ ng Duy Tân cho mình m y cái đĩa c i l ng cũ 78 tours vì d o đó ng i ta s n xu t đĩa 45 vòng có hai b n nh c hay 33 vòng có nhi u b n nh c còn 78 vòng thì nó dày và n ng. Khi đĩa quay thì mình cũng chóng m t vì 78 vòng/ phút, s rè kim hay cà lăm. M y cái đĩa cũ này hay b rè nên c b cà lăm. Út Trà Ôn hát 30 năm qua, 30 năm qua, 30 năm qua,... Cũng nh m y đĩa c i l ng này mà mình m i bi t Tỉnh Anh Bán Chi u c a Út Trà Ôn nên b t đ u mê c i l ng t d o đó.

Năm M u Thân, gia đình d Ba Ca trên s 4 ch y t n c xu ng nhà mình. Dì Ba Ca kêu m ngo i mình b ng Dì, khuôn m t r t gi ng bà ngo i còn d ng Ba Ca thì làm ty Ki n Thi t thì ph i. Th i Tây, đ ng làm ngh tiem thu c phi n cho m y đ t c a nàng tiên nâu. Đ ng hay k chuy n dân đi ăn tr m ngày x a, th i thu c mê vào nhà r i c y c a vào ăn tr m hay cách t em thu c bàn đ n ra sao đ đ c t i n boa. Khi VC vào thì gia đình d ão h m phía sau v n đ núp. Hôm m ng Ba khi nghe t ng súng và bom êm nên d ng Ba Ca chui ra kh i h m đ lên bàn th l y t i n ông bà đ xin m y đ n bánh tét cho m y đ a con ăn thì nhìn ra sân th y qu bom ch a n n m chìm ìn tr c sân. Hai phút sau là c nhà b c a, ch y l y ng i xu ng nhà mình xin tá túc.

Dì d ng có 5 trai 1 gái, anh đ u tên Vi t, h c ngh th t i n t i m Lu ng Đ i n c a ông n i Tr n Tr ng Ân đ ng Phan Đình Phùng, bên c nh có chi c xe mì c a bà Tàu bán mì v t t i m bu i chi u, hay đeo con phía sau l ng đ bán mì còn ông ch ng thì t i ngày binh x p xám ch ng. Anh Vi t sau này đi Xây Đ ng Nông Thôn t Tùng Nghĩa. Ng i k là ch Hoa, r i anh Hi p, Thành (B n l a c a Tr n H ng Đ o) nghe nói sau này làm ngh c t tóc La S n Phú T r i Tèo Anh, Tèo Em ,.. M i t i sau khi ăn c m là hai gia đình ng i quanh cái máy nghe tin t c đài BBC ch ng trình Vi t Ng , r i m m y cái đĩa c a ban AVT 45 vòng. C nghe đ i nghe l i m y đĩa hát này trong vòng ba tháng ngh h b t đ c dĩ vì VC có ch i thêm t ng công kích đ t 2, nên ngày nay mình có th gi gi ng Hu , B c, Qu ng,.. Ngày nào hai gia đình đ u ng i bên cái máy, nghe t i nghe lui đ n h t m y đĩa thì nghe l i r i c i đ n ngày

nay mình v n còn thu c m y bài này. Sau này t i th i nghe băng lo i 180 thì ông c có mua cái máy hi u TEAC r i thâu băng ti m Vi t Quang. D o ông bà c mình sang ch i, mình có đ a ông bà c đi ngày Đà L t thì có g p bà Vi t Hoa đang qu n Cam.

C nh Vi t Hoa là ti m c a bà Phúc Th Lai, bán vãi r i đ n ti m Chà Vã, chuyên bán đ M ph m cho ph n nên mình ch nh s s r i đ n ti m Đ c X ng Long, bán t p hoá r i L u Vĩnh Ký bán s t, có thêm cái ti m ở bên đ ng Duy Tân. Ông L u Vĩnh Ký này, ngày x a mu n h i bà c mình cho con trai c a ông ta nh ng bà c không ch u, n u không thì nay mình đã mang tên L u Linh.

Đ i di n ti m ăn Mekong, góc đ ng Tăng B t H thì có ti m vàng Bùi Th Hi u, con c a ông Bùi Duy Ch c, có m y ng i con h c Yersin, nghe nói nay ở bên Pháp. Ti m này đ c coi là m t trong nh ng ti m vàng đ u tiên ở Đà L t, bên c nh là ti m gi y Trung Vi t r i ti m sách Liên Thanh, có con h c Yersin r i đ n nhà in Lâm Viên c a th ng Ph c, ng i cao cao mà có th i mình h c t chung ở nhà tên này v i anh Mai, con ông th y Kim, ng i B c ở trong xóm, sau l ng phòng m ch Bác sĩ L ng, ông n i c a Tu n Toto ở Phan Đình Phùng. Anh chàng này h c Yersin l p première, m t con m t b h hay lé sau này đi dâu không bi t. Có l n hè mình h c t v i ch c a m t tên Hà, h c chung ở Yersin ở góc Duy Tân và Phan Đình Phùng, sau bi t th c a gia đình tên Hà này, hình nh dân b c k là đ ng Th Khoa Huân. Mình có g p l i ông th y Kim khi v thăm Đà L t trong lúc ăn ph v i ông c ở b n xe Tùng Nghĩa, sau l ng khu Hoà Bình, k sang M r i v VN s ng v i bà v th hai, c nh ti m Lâm Viên thì có ti m ph gà B c H ng, nhà Nguy n Đ ng S n có th i h c chung v i mình sau qua tr ng Vi t tr c, đ u Tú tài đi du h c ở Pháp tr c mình m t năm, h c ở Troyes, nghe nói nay v n ở Pháp, l y v made in VN. Tên này đ o đi H ng Đ o th ng đ c xem là h ng đ o viên g ng m u, hình nh chung đoàn v i Đình Gia Lành, Nguy n Trung Thi n. C nh đó thì có ti m Ph Tùng, b cháy sau M u Thân c nh cái đ c đi xu ng đ ng Phan Đình Phùng g n ti m b o hi m Nguy n Đình Hoè và ti m u n tóc Ba Lê. Mình nh đ o đó đ ng ở nhà mình bên Hai Bà Tr ng th y l a khói m t mù nh th i VC t ng t n công hình nh cây xăng ở b n xe g n đó b cháy. Sau này xây l i thì r t đông khách nh các th y đ a lí b o mua nhà cháy là hên, làm ăn phát đ t.

Black paint cho tui b túc thêm m y" căn h "c a khu nhà tui .C nh nhà in Lâm Viên (mà bây gi đ i thành khách s n Europa) là nhà hàng c m tám giò ch c a thím M H ng (m c a Nguy n đ ng S n, b S n làm trên đài phát thanh Dalat),k đó là ph Tùng ,nhà may Ngân (tr c đó là ti m ăn B c H ng) , nhà hàng Mai H ng (cháu c a thím M H ng), nhà hàng tàu c a bà Sao,ngân hàng phát tri n nông nghi p, khách s n c a ông Ngô La, lò bún bà Ho t, nhà sách Kh i Minh

, tiệm bánh rỗng vàng Hời Dỗng, nhà may Chí Công, tiệm giày Khanh...(wow nhóc mua váy dài ở Dalat cừa đen thui mà mình cũng sáng ra một chút). Trộm cừa đó khi tiệm phở Tùng bở cháy bở mủ tui có mua ở khu này và dĩ nhiên là số xây thổng xá Dalat ,nhổng xây đổng cừa a chổng thì không mua y ngổng ở đổng mua gian hàng nên đã trở thành nhà .

Dãy đổng đi nhà sách Khai Trí thì có tiệm giày Bata, tiệm bà Phúc, bà Lê Thở khiêm bán len. Một trong hai bà này là mả cừa Nam Trân hay Đào, hở c Yersin vớ mình. Có Ngân hàng Tín Nghĩa mà một thở mình bở tiệm trong này trổng cừa khi đi Tây. Phía bên góc gở n cừa u thang vào chợ Mỏ thì có tiệm bà Châu, ngổng ở Huế bán xe đổng, Honda góc Phan Bở i Châu, sau này xây cái nhà mả y tở ng. Tiệm cừa ông Tây bán rổng u, tiệm hình Nam Số n và có tiệm bán đổng cho du khách mà hở nhở mình lỏ y mả y bở ch hở t xanh đổng tím vàng đem vớ nhà rở i mả y anh em xúm lỏ i xâu chở , làm vòng đổng giao lỏ i đổng hở bán cho du khách. Phía bên cái đổng nhìn xuổng chở mả i thì có mả y cái kiosque bán đổng lỏ u niỏ m cho du khách, hở cừa gở thông, đánh vernis vớ thác Cam Ly, Hở Xuân Hở ng,...mình có hở c nghở này tính sang Tây cừa gở bán kiỏ m tiỏ n ăn hở c nhở ng khi qua Tây thì không có đổng đổng vớ, chở có cừa vài con rổng tở ng Tây đổng. Hình nhở Ngô Văn Thuở 11B, có làm mả y cái thiỏ p, cở t hình bóng con gái vớ i mái tóc thở , dán giở y pelure trổng hay hở ng, thiên thanh rở i ép hoa pensée vào rở i đổng mả i mả y cái kiosque này, bán cho con gái trổng bở t mả ng mả , trai mê gái hay du khách. Chợ này hay có mả t ông bán bong bóng đổng y xe đổng bán mà hở nhở mình hay mua, gở n mả y hàng bán Hoa Lan và bãi giở xe Honda cho rở p Hoà Bình.

Phía dãy Hoà Bình bên phở cừa rở p thì có mả t tiệm bazar cừa mả t ông Chà và n đổng mà trổng cừa khi đi Tây, ông cừa mình có mua mả t số i dây nỏ t cho mình đổng đây. Có hai anh em hở c Trỏ n Hở ng Đổng o có mả t cái quỏ y trổng c mả t tiỏ m, chở c thuê cừa cái tiỏ m đổng làm nghở ép nhỏ a, ai có giở y tở gở đổng đem ra đây bở c nylon lỏ i hỏ t. Hở chở có cái bàn, gở n cái fermeture bở ng số t đổng trên miỏ ng gở và cái bàn đổng bở ng than thêm hai cuỏ n nylon. Hở lỏ y kéo cở t giở y nylon theo khở rở i kỏ p giở y tở vào, đổng cái mé trên cái fermeture rở i lỏ y cái bàn đổng i, đổng y trên cái khăn chổng lên tở m nylon đổng tránh nhỏ a chở y rở i lỏ y cái kéo cở t gở n ghở lỏ i kiỏ m tiỏ n đổng dàng. Sau này hai tên này đi lính nên chở còn ông bở làm. Mình hay đổng ng xem hai anh em này ép nylon khi trú mả a đổng đây.

Có lò bánh mì Vĩnh chở n và Vĩnh Hoà hình nhở là anh em đổng đi nhà nhau trên đổng đổng ng Duy Tân. Hình nhở mình có hở c chung vớ i Mã Kiỏ n Lỏ ng, con tiỏ m Vĩnh Hoà, sau này hở n đổng i tên, khai trổng t tuỏ i thành Mã Kiỏ n Hở u, đánh vũ cừa rở t chiỏ n. Sau Mỏ u Thân nhà hở n mua đổng cừa cái máy làm bánh mì bở ng đổng đổng u tiên đổng Đà Lỏ t nên làm ăn rở t khá giở , hàng ngày cừa thở y Thiên Hở bu lỏ i đổng đổng i mua bánh mì mả i ra lò. Trỏ i lỏ nh vớ a đi vớ a ăn cái bánh mì đổng n mả i ra lò rở t là tuyỏ t vớ i, nỏ u chở u khó đổng i vớ nhà thì lỏ y bở mả n trét lên, ăn khở i chở tở ng tở ngày

nay con mình thích bánh mì Tip Top hay Lee's sandwiches.

Cố nh tí m này có tí m thu c Tây Minh Tâm c a bác Ph n, nay ở San Jose. Lúc v t biên thì gia đình bác đ n tr i tí m c ở ngo i ô Paris thì mình có ghé thăm nh ng sau này sang M sinh s ng, hình nh có cô con gái tên Lili h c Yersin v i mình m t th i. Nghe nói sau này l y con trai c a ông bà Đoàn, ở s 4, g n nhà Ph m Đình Kháng. Ch ng có th i cũng h c chung v i mình ở ersin, đi du h c bên M tr c mình, có em trai tên Trình, mà mình có m i đ n Văn H c đánh tr ng khi t ch c v n ng năm 12B. Ông bà Đoàn tr c 75 có xây xong hai ba căn nhà ngay khách s n C m Đô nhìn chéo qua đ c Nhà Làng. Mình có vào nhà này m t hai l n nghe m y tay này ch i nh c, hình nh b n ru t c a tên Trình là Les Marionettes vì c nghe h n hát đi hát l i khi n mình thu c lòng. Ông Đoàn làm v đ n cây r ng xu t kh u đ o đó nên đ c coi là đ i gia c a nh ng năm sau M u Thân. Nghe nói ông nay đã v l i s ng ở Đà L t v i ng i v sau này.

Sau này tí m bánh mì Vĩnh Ch n có trang b thêm cái lò bánh mì đ n nên b t tình tr ng ph i đ ng hàng gi đ i tr i m a đ mua đ c bánh mì. Ngay góc Duy Tân và Minh M ng có tí m vàng Kim Th nh c a gia đình th ng Bi u, ng i Hu , bé con h c Yersin v i mình hay b b t n t nh ng nó có cái m m to nh t ersin nên sau này không tên nào dám ăn hi p nó vì s b nó đem tam đ i t đ i ra ch i. G n đó hình nh có tí m vàng gì quên tên vì thiên h hay g i Bùi Vàng, nhà c a anh em Bùi Văn Đông, Bùi Th Hoa. Mình h c chung v i Bùi Văn Đông sau này h n h c nh y qua tr ng vi t r i đi du h c thì ph i. Bùi th Hoa nay ở Paris, quen thân v i cô em k c a mình, hình nh đi cùng ghe hay g p l i nhau ở Paris. Ch này có hai chi c xe đ y bán bánh mì th t, x t t ng t đ , d a leo. Bánh mì này h l y ở lò Phan Đình Phùng, ch đ c đi lên nhà th Tin Lành, đ ng Hàm Nghi, có cái gi ng bên cây mít, cố nh ch đ y c a ông giáo Kim mà mình có h c hè h i nh . H b b t n i khá nhi u nên phòng to ki u bánh mì ở Chè Cali. M i sáng có ông Tàu l y bánh mì ở đây b trong cái bao b trum cái m n đ gi bánh mì cho nóng r i qua đ ng Hai Bà Tr ng rao bán, giao cho nhà mình năm , m i đ a n a ở nh ng m y đ a em l n ăn không đ nên mình ph i nh n đoi đi h c. Có l vì v y mà mình nh con nh t nhà vì hai th ng em cao h n mình g n m t cái đ u. Khu này còn có m y ng i bán cóc i, th m, b p n ng vào mùa l nh, xoa chút m hành lên trên ăn n c n . Bánh mì đ o đó mình mê nh t là bánh mì th t c a Tulipe Rouge ch b n xe đò Chi Lăng, làm theo ki u Tây, baguette có paté, sauce mayonnaise gói gi y tr ng in ch s ch s trong khi m y ch khác, gói b ng gi y báo nh ng đ t tí n. Ngoài ra có cái nhà làm bánh croissant ở góc Duy Tân, H i Th ng, ch gara Trung Tín ngó qua bùng binh, đi ngang th m l ng l ng mình hay vào mua bánh m i ra lò ăn.

Cố nh tí m Vĩnh Ch n có tí m thu c Con Cua bán đ u nh thiên đ ng

Khu Hoà Bình _ (S n Đen) (T p Ghi)

Written by Ban Bien Tap

Ch Nh t, 05 Tháng M i 2014 07:34 -

---

và r u thu c mà mình hay g i Hu nh Qu c Hùng là Kh ng Đ i V , tán gái nhanh nh th n. T ti m Vĩnh Ch n đi i phía đ ng Thành Thái thì có ti m thu c Tây Nguy n Văn An, nhà hàng Shanghai mà mình hay đem b câu đ n đây bán. Do đó, nhà mình có nuôi B câu, mình s n chu ng r t đ p so v i nhà ông Quán nên chim c a ông ta hay đ đầu hay bay v chu ng c a mình đ cù rữ, đ p mái th là mình canh me, b t m y con chim đ i gái này đem ra ti m ăn này bán đ h làm B câu h m thu c B c , h t sen cho khách. K đó thì có ti m vàng c a bà T B , ti m Song Song c a Vĩnh Ít, ch c cùng dòng h v i Vĩnh Ch n, bán cà phê, trà r i đ n ti m ông bà Võ Quang Ti m mà bà c mình kêu b ng

Dì D ng, ch em b n dì v i m ngo i mình, bán r u. Khi m i vào Đà L t i p nghi p, ông Võ Quang Ti m làm ngh th may, sau xoay qua bán r u và thu c lá C m L . Th i Tây, thu c lá, thu c phi n và r u là do nhà c m quy n qu n lí nên ch có môn bài m i đ c bán. Ai n u r u i u hay bán thu c phi n i u b b tù. Ông Ti m là đ i lí v vùng Cao Nguyên bán sĩ i cho các ti m bán i trong vùng nên r t giàu, có m y ti m đ ng Hàm Nghi làm kho ch a r u và hàng. Mình th y m y cái lu to b ng sành đ ng r u trong ti m. Khi bà c mình i p gia đình thì ông Ti m có nói xu ng thành ph Di Linh, i nhà c a ông và bán r u i đó nh ng bà c mình đã buôn bán i ch cũ nay là r p Hoà Bình.

Th i Tây thì dân mình s nh t là lính Lê D ng (légionnaire) và M t G ch (malgache). Nhóm lính tr c là nh ng thành ph n b t h o, b ti n án t hình hay lính đào ngũ,... Khi vào đoàn lính này thì coi nh quá kh b xoá b nên lính này không s ch t, đi t i đâu là c p hi p t i đó còn lính m t g ch thì dân thu c đ a Pháp i Madagascar, Phi Châu nh ng i VN đ c tuyen sang Pháp đánh gi c trong hai th chi n. Năm 1945, lính Tây thay th lính Anh, đ b i Đông D ng đ gi i gi i quân đ i Nh t thì dân Đà L t b ch y t n c v phong trào kháng chi n ch ng Pháp tuyên truy n, ông Ti m không ch u t n c , i i Đà L t và mua nhà c a dân ch y lo n v i giá r nh bèo nên sau này đ c coi là ng i giàu nh t Đà L t. Khi h i c thì có m t s ng i b chi m đ o t nhà c a, ti m buôn t ng t sau 75 nh ng không dám hó hé vì s b ch p mũ theo Vi t Minh. Sau 75 thì nhà n c t ch thu h t c 100 căn nhà cho thuê, khách s n và tài s n trong th i k đánh t s n, nay hình nh ch còn m t căn nhà do m t ng i cháu i thì ph i. L n đ u tiên v thăm Đà L t thì có đi thăm m ông bà Mã Thánh do ng i con r KTS Ngô Vi t Th phát ho nh ng nay nghe nói khu này b gi i t a nên không bi t con cháu đ i đi đâu vì m y ng i con còn s ng đ u i bên Pháp.

Nghe nói khu Hoà Bình là do ông Võ Đình Dung, th u khoán xây c t, ông ta làm ch m y căn i d y ph này. Th i Tây, ông Võ đình Dung, bà con chi bên v mình đi th u xây c t r i t i Tây giao ti n gi nh ng t i nên không ki m i. V nhà t i ng bà v th y ai v mách nên đ em

Khu Hoà Bình _ (S n Đen) (T p Ghi)

Written by Ban Bien Tap

Ch Nh t, 05 Tháng M i 2014 07:34 -

---

khuya th c d y, xét l i m i khám phá ra ti n gi nên đem đ t h t. V a đ t xong là b o an kéo l i l c soát nhà nh ng không th y nên sau đó ông bà m i cúng ti n xây chùa Linh S n, đ c xem là nhà h o tâm n i ti ng c a Đà L t r i h u trí, không làm ăn th u xây c t n a. Nghe k cách làm ăn h i nhau khi x a và ngày nay nên mình không dám nghĩ đ n làm ăn hay v sinh s ng t i VN.

C nh ti m ông Võ Quang Ti m thì có m t ngân hàng hình nh Đông Ph ng, Văn phòng Hàng Không Vi t Nam, đ n ti m ăn Nam S n tr c bãi xe taxi mà anh Bôn và Thanh c a đ i banh Đà L t b VC gài l u đ n n i xe b n ch t, cu i cùng là phòng nha sĩ Trình, b tên Hy h c Yersin v i mình có l n nh mình m y cái răng và m y thang c p n i đ ng Thành Thái qua Tr ng Vĩnh Ký ch tr ng Đoàn Th Đi m mà mình t ng h c H i Vi t M đ đây.

Phía sau dãy ph này là đ ng Tr ng Vĩnh Ký, có m y quán ăn mà n i ti ng nh t là quán bánh xèo c a hai ông bà ng i Hu . Xa Đà L t 40 năm nh ng mình v n nh rau xà lách couronne mà ngày x a ăn ph th ng có rau này. Bên Tây thì mình có ăn lo i rau này có v h i đ ng đ ng, dòn dòn, lá có răng tua tua nh ng bên M thì không th y bán. V Đà L t tuy thèm nh ng không dám ăn vì l n đ u v mình b Tào Tháo r t ói m t xanh luôn vì ăn rau.

S N ĐEN

(11/29/13)